

6284 **Ropucha paskówka**

Epidalea calamita (Laurenti, 1768) [*Bufo calamita*]

Fot. 1. Ropucha paskówka *Epidalea calamita* (*Bufo calamita*) (© T. Majtyka).

I. INFORMACJA O GATUNKU

1. Przynależność systematyczna

Rząd: płazy bezogonowe ANURA

Rodzina: ropuchowate BUFONIDAE

2. Status prawny i zagrożenie gatunku

Prawo międzynarodowe

Dyrektywa Siedliskowa – Załącznik IV

Konwencja Berneńska – Załącznik II

Prawo krajowe

Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła

Kategoria zagrożenia IUCN

Czerwona lista IUCN – LC

3. Opis gatunku

Długość ciała osobników dorosłych wynosi ok. 4–7 cm, przy czym samice są większe od samców. Skóra jest dość gładka, brodawki są nieliczne. Na grzbiecie występuje wyraźny jasny pasek (czasem nieregularny lub przerywany) biegnący wzdłuż linii kręgowej (Fot. 1). Ta cecha ubarwienia jest bardzo charakterystyczna dla ropuchy paskówki *Epidalea calamita* (*Bufo calamita*) i nie występuje u innych gatunków ropuch w Polsce. Kolor grzbietu jest brązowo-oliwkowy z licznymi, dość słabo zarysowanymi zielonymi plamami różnej wielkości i różnego kształtu. Pomiędzy plamami występują jasnoczerwone kropki. Strona brzuszna jest jasna, pokryta małymi plamkami. Obie płcie są podobnie ubarwione. Samce mają pojedynczy, dość duży worek rezonatorowy i w okresie godowym odzywają się bardzo przyjemnym trel. Tonacja głosu jest nieco niższa, a trel ropuchy paskówki jest mniej jednostajny i nieco głośniejszy niż u ropuchy zielonej.

Charakterystyczną cechą ropuchy paskówki jest kroczenie lub szybki bieg na 4 kończynach, a nie skoki.

Skrzek składany jest w postaci dwóch galaretowatych sznurów jednakowej długości, w których jaja ułożone są w regularnych rzędach, a długość sznurów wynosi ok. 1,5–2 m. Jedna samica może złożyć 2,5–4 tysięcy jaj ułożonych w niektórych odcinkach sznura w pojedynczym, a w innych w podwójnych rzędach (Fot. 2). Sznury skrzeku ropuchy paskówki i ropuchy zielonej są bardzo podobne, jednak odróżniają się od o wiele dłuższych sznurów jaj ropuchy szarej, której jaja ułożone są w 2–4 rzędach.

Kijanki są czarno ubarwione i nieco jaśniejsze po stronie brzusznej (Fot. 3); na płetwie ogonowej widoczne są liczne zgrupowania melanoforów. Kijanki ropuchy paskówki są podobne ubarwieniem i wielkością do kijanek ropuchy szarej, ale mają jasnoszarą plamę podgardzielową, która u innych gatunków ropuch nie występuje. Kijanki ropuchy paskówki pojawiają się w zbiornikach na nizinach w czasie, gdy kijanki ropuchy szarej są już wyrosnięte (a w lipcu już z reguły nie występują, gdyż po ukończonej metamorfozie opuściły zbiornik). Kijanki ropuchy paskówki w fazie maksymalnego wzrostu osiągają ok. 3 cm długości. Odżywiają się detrytusem (szczątkami roślinnymi i zwierzęcymi). Metamorfoza odbywa się w lipcu i na początku sierpnia, a przeobrażone młode osobniki opuszczają zbiornik wodny i żerują na lądzie.

Najistotniejsze cechy morfologiczne i behawioralne ropuchy paskówki i pozostałych ropuch, ułatwiające ich oznaczenie, przedstawiono poniżej w Tab. 1.

Fot. 2. Skrzek ropuchy paskówki (© M. Ogielska).

Fot. 3. Kijanka ropuchy paskówki (© T. Majtyka).

Tab. 1. Najważniejsze cechy morfologiczne i behawioralne ropuch (zielonej, paskówki i szarej)

Cecha	Ropucha paskówka	Ropucha zielona	Ropucha szara
Ubarwienie grzbietu	Ciemnozielone; wyraźny jasny pasek wzdłuż linii grzbietowej	Ciemnozielone; deseń z zielonych plam przypominający wzór „moro”, brak paska	Brązowe, szare, nigdy zielone
Sposób składnia jaj	Sznury – jaja ułożone w 1–2 rzędy	Sznury – jaja ułożone w 1–2 rzędy	Sznury – jaja ułożone w 2–4 rzędy
Termin składania jaj	Maj/czerwiec	Maj/czerwiec	Marzec/kwiecień
Sposób poruszania	Szybkie kroczenie lub bieg na 4 kończynach	Niewielkie skoki i powolne kroczenie	Niewielkie skoki i powolne kroczenie
Głosy godowe	Zróznicowany trel	Jednostajny trel	Ciche „gdakanie”

4. Biologia gatunku

Cykl życiowy ropuchy paskówki składa się z 3 etapów: odrętwienia zimowego, pory godowej i okresu aktywnego. Odrętwienie zimowe (hibernacja) trwa około 6 miesięcy (przeciętnie od października do kwietnia). Odbывается ono na lądzie pod różnego rodzaju przedmiotami, w rozpadlinach, norach itp. Ropuchy paskówki zimują również w wykopanych przez siebie głębokich norach.

Okres aktywny rozpoczyna się po zakończeniu pory godowej i trwa do rozpoczęcia hibernacji (średnio od końca maja do końca września). Ropucha ta prowadzi wybitnie lądowy tryb życia, a aktywna jest głównie w nocy. Spotykana jest w wiejskich zabudowaniach gospodarczych, np. w piwnicach. W dużych miastach w zasadzie nie występuje.

Pora godowa jest rozciągnięta i obejmuje około 3 miesiące, a często dłużej (od końca kwietnia do czerwca lub lipca), w zależności od pogody. Istotnym czynnikiem sprzyjającym godom są opady deszczu, które występują w czasie ciepłych dni. Samce ropuch paskówek po wybudzeniu się rozpoczynają wędrówkę do zbiorników wodnych, gdzie pojawiają się przed samicami. Zajmują stanowiska na płycznach, wzdłuż brzegów zbiornika. Jeśli panuje odpowiednia temperatura powietrza i wody (powyżej 15°C), rozpoczynają nawoływanie.

Zwabione trelem samice wędrują w stronę zbiornika przez cały okres trwania godów. Składanie jaj odbywa się w nocy, a gody ulegają przerwaniu, gdy następuje ochłodzenie. Po złożeniu jaj samice opuszczają zbiornik, a samce pozostają w nim i nadal nawołują, niekiedy nawet do początków sierpnia. Rozwój jaj i kijanek zależy od temperatury wody i zwykle trwa 50–60 dni. Ponieważ pora godowa jest rozciągnięta w czasie, w jednym zbiorniku obserwuje się zazwyczaj kijanki w różnych stadiach rozwoju.

5. Wymagania siedliskowe

Ropucha paskówka wykorzystuje zbiorniki wodne niemal wyłącznie w celach rozrodczych. Są to zbiorniki o różnej powierzchni, o czystej wodzie (Fot. 4). Bardzo istotne jest występowanie przybrzeżnych płyczn. Toleruje też wody słonawe, zalewane przez

Fot. 4. Siedlisko ropuchy paskówki (© M. Ogielska).

wodę morską (pobrzeże Bałtyku). Najlepszymi siedliskami są rozlewiska w zwirowniach, piaszczowniach, najczęściej niemal pozbawione roślinności.

Istotnym czynnikiem wpływającym na stabilność i żywotność populacji ropuchy paskówki jest liczba odpowiednich zbiorników wodnych na danym terenie. Ropuchy paskówki nie są przywiązane do miejsc rozrodu i mają dość duże zdolność migracyjne. Potrafią wędrować nawet na odległość kilku kilometrów. W ten sposób mogą wykorzystywać najlepsze dla siebie siedliska, czyli będące w początkowych stadiach sukcesji. Zarastające lub niemal zarośnięte zbiorniki nie są przez ten gatunek wykorzystywane do celów rozrodczych. Populacja ropuchy paskówki może utrzymać się na danym terenie, jeżeli utrata zbiorników (niestabilnych lub zarastających) może być zrekompensowana tworzeniem się nowych zbiorników, w tym efemerycznych.

Ropucha paskówka preferuje zbiorniki o wodzie czystej, nie zanieczyszczonej chemicznie.

Ropucha paskówka jest gatunkiem wybitnie nizinnym. Większość życia spędza na lądzie (życie aktywne i hibernacja). Zamieszkuje łąki, pola, nieużytki. W ciągu dnia ukrywa się w rozmaitych kryjówkach lub sama zagrzebuje się w gruncie. Stąd wynika preferencja do gleb suchych, lekkich oraz piaszczystych, w tym wydm. Rzadziej spotyka się ją na terenach porośniętych bujną roślinnością. Spotyka się ją także w pobliżu zabudowań, ale nie w miastach.

6. Rozmieszczenie gatunku

Ropucha paskówka występuje na terenie całej Polski, głównie na niżu. Jej rozmieszczenie w Polsce jest jednak bardzo słabo poznane i wymaga uzupełnienia.

II. METODYKA

1. Koncepcja monitoringu gatunku

Przedstawioną poniżej koncepcję monitoringu ropuchy paskówki opracowano na podstawie doświadczeń zebranych w trakcie monitoringu traszki grzebieniastej oraz prac prowadzonych w 2010 r. w ramach zadania *Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 – faza trzecia*, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Jest ona zgodna z ogólną koncepcją metodyki monitoringu płazów, opisaną w rozdziale „Uwagi ogólne do monitoringu płazów”. Badania monitoringowe prowadzone są na wybranych powierzchniach, z uwzględnieniem terminów zgodnych z biologią danego gatunku oraz indywidualnie dobranych charakterystyk stanu siedliska. Badania monitoringowe ropuchy paskówki można prowadzić jednocześnie z monitoringiem ropuchy zielonej, żab zielonych, rzekotek, kumaków – z uwagi na podobne terminy odbywania godów (badania nasłuchowe głosów godowych, szczególnie w nocy). Wcześniej ropucha paskówka nie była obiektem monitoringu w Polsce. Zaproponowana metodyka może w przyszłości ulec modyfikacji w oparciu o doświadczenia z kolejnych etapów prac monitoringowych i wyniki niezależnie prowadzonych badań nad tym gatunkiem.

2. Wskaźniki i ocena stanu ochrony gatunku

Wskaźniki stanu populacji

Zgodnie z założeniami monitoringu płazów, opisanymi w rozdziale „Uwagi ogólne do monitoringu płazów”, na stanowiskach należy przede wszystkim stwierdzić obecność lub brak gatunku oraz czy odbywa on rozród w danym zbiorniku. Choć nie proponuje się określania żadnych wskaźników stanu populacji na stanowisku gatunku, zaleca się notowanie liczby słyszanych głosów, obserwowanych osobników dorosłych, kijanek, sznurów skrzeku i osobników młodocianych.

Ocena stanu populacji

Na poziomie stanowiska nie ocenia się stanu populacji. Stan populacji będzie oceniany na poziomie regionu biogeograficznego, w oparciu o zmiany udziału zbiorników będących miejscem rozrodu ropuchy paskówki w stosunku do wszystkich badanych zbiorników.

Wskaźniki stanu siedliska

Na poziomie samych zbiorników będzie się określać dla ropuchy paskówki tzw. zbiorczy wskaźnik jakości siedliska, na który składają się wybrane składowe charakterystyki zbiornika i jego otoczenia, które odzwierciedlają preferencje siedliskowe tego gatunku.

Tab. 2. Charakterystyki składowe jakości siedliska ropuchy paskówki

Charakterystyka	Miara	Sposób pomiaru/określenia
Region geograficzny	A, B lub C	Wybór jednej z trzech kategorii: A – niżowa Polska, B – Beskidy i Bieszczady, C – Tatry, Sudety i wyższe partie Beskidów (>500 m n.p.m.)
Udział szuwaru w linii brzegowej	%	Określić szacunkowy udział linii brzegowej zbiornika zajmowany przez szuwały
Udział płycizn	%	Oszacować udział płycizn (miejsc do 30 cm głębokości) w ogólnej powierzchni lub całkowitej długości linii brzegowej zbiornika
Zanieczyszczenie wody	Składowa opisowa	Ustalić, czy woda zbiornika jest w widoczny sposób zanieczyszczona chemicznie
Inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	N	Określić liczbę zbiorników wodnych występujących w promieniu 500 m od zbiornika (nie liczyć cieków i zbiorników efemerycznych)
Bezpośrednie otoczenie zbiornika	%	Oszacować, jaka część brzegu zbiornika jest zajęta przez drzewa, krzewy i wysoką roślinność zielną
Środowisko w otoczeniu zbiornika	%	Oszacować udział powierzchniowy różnych kategorii pokrycia terenu (por. Tab. 3) wokół zbiornika, w promieniu do 100 m

Poszczególne składowe zbiorczego wskaźnika siedlisk waloryzuje się w dwu- lub trzystopniowe skali punktowej.

Tab. 3. Waloryzacja charakterystyk składowych jakości siedliska ropuchy paskówki

Charakterystyka	Liczba punktów		
	0	0,5	1
Region geograficzny	B, C	–	A
Udział szuwaru w linii brzegowej	>½ linii brzegowej do ok. 100% linii brzegowej	Kilka kęp do >¼ linii brzegowej	Brak do pojedyncza kępa
Udział płycizn	<50%	50–70%	>70%
Zanieczyszczenie wody	Woda wizualnie zanieczyszczona chemicznie	–	Woda wizualnie niezanieczyszczona chemicznie
Inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	0	1–3	≥4
Bezpośrednie otoczenie zbiornika	Drzew i krzewów brak, wysokiej roślinności zielnej brak (lub jeśli łącznie zajmują mniej niż 20% linii brzegu)	Drzewa i krzewy, wysoka roślinność zielna (jeśli łącznie zajmują 20–69% linii brzegu)	Drzewa i krzewy, wysoka roślinność zielna (jeśli łącznie zajmują 70–100% linii brzegu)
Środowisko w otoczeniu zbiornika	Zabudowa wiejska (>50%), zabudowa miejska, zabudowa przemysłowa	Pole uprawne, park, zabudowa wiejska (≤50%)	Łąka, las iglasty, liściasty lub mieszany, zagajnik, zakrzewienia

Ocena stanu siedliska

Suma punktów za charakterystyki składowe stanowi wartość zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk ropuchy paskówki. Przyjęto następującą waloryzację tego wskaźnika:

≥4,0 pkt = FV (stan właściwy)

2,75–3,75 pkt = U1 (stan niezadowolający)

≤2,5 pkt = U2 (stan zły)

Ocena zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk jest równoznaczna z oceną stanu siedliska.

Perspektywy zachowania

Ocena perspektyw zachowania gatunku to prognoza stanu populacji gatunku i stanu jego siedliska w perspektywie 10–15 lat, z uwzględnieniem wszelkich aktualnych oddziaływań i przewidywanych zagrożeń (np. zmiany użytkowania terenu, na którym znajduje się stanowisko), które mogą wpłynąć na przyszły stan populacji i siedliska na badanym stanowisku. Ponieważ nie ocenia się stanu populacji na stanowisku, należy wziąć pod uwagę tylko siedlisko, a więc szanse utrzymania się zbiornika, możliwość pogorszenia się warunków siedliskowych w zbiorniku i jego otoczeniu, obecność innych zbiorników w pobliżu (w zasięgu, na jaki może się gatunek przemieszczać, czyli nawet kilku km). Perspektywy oceniamy jako dobre (FV), gdy mamy podstawy przypuszczać, że aktualny stan ochrony gatunku oceniony na FV utrzyma się w perspektywie 10–15 lat, albo gdy aktualnie niezadowolający (U1) stan ochrony ulegnie poprawie. Perspektywy oceniamy jako niezadowolające (U1) gdy przewidujemy, że aktualny dobry stan gatunku się pogorszy, albo że aktualny stan niezadowolający się utrzyma na skutek stwierdzanych negatywnych oddziaływań lub istniejących planów przedsięwzięć, których realizacja może negatywnie wpłynąć na populację lub siedlisko. Natomiast jeżeli przewidujemy, że aktualnie niezadowolający (U1) stan będzie się nadal pogarszał, aktualny zły (U2) stan się utrzyma lub aktualny dobry stan ulegnie drastycznemu pogorszeniu, to perspektywy zachowania oceniamy jako złe (U2).

Ocena ogólna

Stan ochrony gatunku na stanowisku należy określać w oparciu o dwie oceny: stanu siedliska i perspektyw zachowania gatunku na stanowisku. Decyduje niższa z tych dwóch ocen.

3. Opis badań monitoringowych

Wybór powierzchni monitoringowych i ich sugerowana wielkość

Kwestia wyboru powierzchni monitoringowych jest szerzej omówiona w rozdziale „Uwagi ogólne do monitoringu płazów”, gdzie przedstawiona jest również mapa z zaznaczeniem proponowanych lokalizacji powierzchni dla monitoringu płazów.

Sposób wykonywania badań

Określanie charakterystyk populacyjnych

Najprostszą i najbardziej wiarygodną metodą stwierdzenia ropuchy paskówki w zbiorniku jest liczenie głosów godowych podczas ciepłych wieczorów i nocy, a szczególnie po ciepłych deszczach, gdy samce są najbardziej aktywne wokalnie. Metoda polega na powolnym obchodzeniu zbiornika i liczeniu odzywających się samców. Dodatkowo można oświetlać płycizny przybrzeżne latarką i liczyć nawołujące samce. Dobrą dodatkową metodą jest powolna nocna jazda samochodem po przylegających do zbiorników i rozlewisk drogach, na których często żerują samice idące lub wracające z godowiska. Optymalnym terminem monitorowania jest maj i czerwiec. To, czy w danym zbiorniku

odbywa się rozród można stwierdzić po obecności kijanek w toni wodnej lub osobników świeżo przeobrażonych (o długości ciała około 1 cm) w pobliżu zbiornika. Świeżo przeobrażonych osobników można spodziewać się na przełomie lipca i sierpnia.

Określanie charakterystyk składowych jakości siedliska

Region geograficzny. Umieszcawia się stanowisko w jednym z trzech regionów geograficznych: A – tereny nizinne Polski; B – Beskidy, Bieszczady, Góry Świętokrzyskie; C – Tatry, Sudety, wyższe partie Beskidów (>500 m n.p.m.). W przypadkach wątpliwych wykorzystujemy GPS, dokładne mapy topograficzne lub mapy ortofoto z nakładki systemowej Windows Google Earth (darmowe narzędzie kartograficzne, wymaga zainstalowania).

Udział szuwaru w linii brzegowej. Należy określić, jaka część (%) linii brzegowej zbiornika jest zarośnięta przez roślinność szuwarową (trzinę pospolitą *Phragmites australis*, pałkę *Typha* sp., mannę mielec *Glyceria aquatica*, kosaciec żółty *Iris pseudacorus*, jeżogłówki *Sparganium* sp., oczeret jeziorny *Schoenoplectus lacustris*, turzycę *Carex* sp.). Wartość wskaźnika określamy jako szacunek eksperta wykonany w czasie prac terenowych lub na podstawie zdjęć satelitarnych, pod warunkiem, że mamy pewność, że są one aktualne (porównujemy wybrane fragmenty zbiornika w terenie i na zdjęciu). Zdjęcia satelitarne są szczególnie pomocne w przypadku zbiorników o dużej powierzchni (jeziora) i urozmaiconej linii brzegowej.

Udział płycizny. Należy oszacować, czy w zbiorniku występują pozbawione roślinności płycizny. Ich większy udział stwarza lepsze warunki do rozwoju form larwalnych.

Można zrobić szkic zbiornika i zaznaczyć, w których miejscach ropuchy godują. Tę czynność można wykonać w dzień, pamiętając, gdzie w nocy obserwowaliśmy ropuchy.

Zanieczyszczenie wody. W terenie należy ustalić, czy woda w zbiorniku jest wizualnie zanieczyszczona chemicznie. Wszelkie plamy substancji chemicznych (w tym przede wszystkim smary, oleje i inne substancje, które dają efekt tęczy) i większe skupiska piany na powierzchni wody, nienaturalna barwa wody, nienaturalny zapach sugerują zanieczyszczenie chemiczne. Brak tego typu oznak wskazuje na brak zanieczyszczeń chemicznych.

Inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m. Ich liczbę ustala się przede wszystkim w oparciu o szczegółowe i możliwie aktualne mapy. Analizę zaczynamy od map topograficznych (1:10 000), które jednak są wydawane dość rzadko (co kilka-kilkanaście lat). Dlatego lepiej posłużyć się zdjęciami satelitarnymi (tzw. mapy ortofoto) dostępnymi w Internecie. Dodatkowo, informacje kartograficzne uzupełniamy własnymi obserwacjami w czasie prac terenowych oraz na podstawie wywiadów z właścicielami sąsiednich terenów. Często stawy powstają na prywatnych posesjach, a ich lokalizacja jest aktualizowana na mapach dopiero po kilku latach.

Bezpośrednie otoczenie zbiornika. Podczas obserwacji w terenie określamy, jaka część brzegu zbiornika od strony lądu porośnięta jest drzewami, krzewami i wysoką roślinnością zielną. Wczesną wiosną obecność wysokiej roślinności zielnej rozpoznajemy po uschniętych, zeszłorocznych pędach o długości co najmniej 1 m, często tworzących trudną do przebycia płataninę. Rozróżnianie poszczególnych gatunków nie jest wymagane. Tę składową określamy również w przypadku lasów obserwując bezpośrednie otoczenie zbiornika. Za bezpośrednie otoczenie uznajemy teren do ok. 3 m od linii brzegowej zbiornika.

Środowisko w otoczeniu zbiornika. Składowa ta charakteryzuje siedliska w najbliższym sąsiedztwie zbiornika (do 100 m od jego brzegów). Należy wziąć pod uwagę kategorie użytkowania terenu wyróżnione w Tab. 2. Ich udział powierzchniowy na obszarze leżącym w promieniu do 100 m od brzegów zbiornika można określić w oparciu o dokładne (skala 1:10 000) i aktualne mapy topograficznych i zdjęcia satelitarne (mapy ortofoto) oraz narzędzia kartograficzne dostępne na www.geoportal.gov.pl lub bezpośrednio w terenie przy pomocy GPS.

Uwaga: Jeśli zbiornik posiada wyłącznie siedliska z pierwszej, drugiej lub trzeciej grupy, to otrzymuje za „Siedlisko w promieniu do 100 m” odpowiednio 1; 0,5 lub 0 pkt. Jeśli natomiast zbiornik w otoczeniu ma siedliska mieszane, tzn. siedliska z obu lub wszystkich grup, to dostaje wartość punktową przypisaną tej, której siedliska przeważają.

Termin i częstotliwość badań

Najlepszym okresem do prowadzenia monitoringu ropuchy zielonej jest okres od maja do czerwca, czyli podczas godów. W przypadku wystąpienia po sobie kilku ciepłych dni, które spowodują nagrzanie wody w zbiornikach, można obserwacje prowadzić wcześniej, tj. w kwietniu. Kontrolę należy przeprowadzić 2–3 razy w ciągu sezonu podczas odpowiedniej pogody. Zaleca się prowadzenie monitoringu co 3 lata, ale nie rzadziej niż co 6 lat.

Sprzęt i materiały do badań

Lista sprzętu i materiałów podana jest w rozdziale „Uwagi ogólne do monitoringu płazów”.

4. Przykład wypełnionej karty obserwacji gatunku na stanowisku

Karta obserwacji gatunku na stanowisku	
Kod i nazwa gatunku	Kod gatunku wg Dyrektywy Siedliskowej; nazwa polska, łacińska, autor wg aktualnie obowiązującej nomenklatury 6284 ropucha paskówka <i>Epidaleia calamita</i> (Laurenti, 1768)
Nazwa stanowiska	Nazwa stanowiska monitorowanego
Typ stanowiska	Wpisać: badawcze lub referencyjne Badawcze
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Natura 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe i krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, itd. Obszar Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH 140035
Współrzędne geograficzne	Podać współrzędne geograficzne stanowiska (GPS) N XX°XX'XX.X''; E XX°XX'XX.X''
Wysokość n.p.m.	Podać wysokość n.p.m. stanowiska lub zakres od... do... 100 m n.p.m.
Powierzchnia stanowiska	Wartość w m ² , a lub ha około 150 m ²

Opis stanowiska	<i>Opis ułatwiający identyfikację stanowiska. Należy opisać lokalizację i charakter terenu oraz jak dotrzeć na stanowisko. Zaznaczyć, dla jakiej części stanowiska podano współrzędne geograficzne.</i> Zbiornik w opuszczonej piaskowni, na skraju wsi....., na zachód od Puszczy Kozienickiej. Jadąc od drogi krajowej nr..... mijamy miejscowość..... i na zakręcie przed wsią..... skręcamy w prawo w las. Podano współrzędne południowego brzegu zbiornika. Jest to największy z kilku zbiorników (otoczony kilkoma mniejszymi).
Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku	<i>Uwzględnić ogólny charakter siedliska (zbiornika i otoczenia); szczególną uwagę zwrócić na obecność pływacz w zbiorniku oraz na charakter roślinności w zbiorniku i jego otoczeniu</i> Niezbity głęboki w partiach przybrzeżnych zbiornik. Dno i brzegi piaskowe, znaczna część linii brzegowej porośnięta przez trzcinę. Roślinność wodna niezbyt rozwinięta, w większości linii brzegowej brak jej zupełnie. Od północy za zbiornikiem znajduje się wysoka na kilkanaście metrów skarpa, za nią pola uprawne. Od południa obszar piaskowni graniczy z lasem sosnowym i mieszanym o zróżnicowanej strukturze. Woda w zbiorniku czysta, przejrzysta.
Informacje o gatunku na stanowisku	<i>Syntetyczne informacje o występowaniu gatunku na stanowisku, dotychczasowe badania i inne istotne fakty; wyniki badań z lat poprzednich</i> Stanowisko znane z obecności gatunku od 2006 r. Co roku obserwowano tam od kilku do kilkunastu godujących osobników, skrzek oraz kijanki.
Czy monitoring w kolejnych latach jest wymagany?	<i>Wpisać tak/nie, w przypadku „nie” uzasadnić dlaczego proponuje się rezygnację ze stanowiska</i> Tak
Obserwator	<i>Imię i nazwisko wykonawcy monitoringu na stanowisku</i> Jan Kowalski
Daty obserwacji	<i>Daty wszystkich obserwacji</i> Kontrola dzienna: 24.04.2010; 26.06.2010 Kontrola nocna: 21.05.2010

Stan ochrony gatunku na stanowisku					
Parametr	Charakterystyki	Wartość lub opis oraz komentarz	Ocena		
			Liczba punktów	Ocena	
Populacja	Osobniki dorosłe	<i>Liczba (maksymalna wartość z kilku kontroli), ew. sama obecność sq/nie ma; w komentarzu podać wyniki wszystkich kontroli (oddzielnie osobniki widziane i słyszane głosy)</i> 6 I kontrola: nie ma II kontrola: 5 głosów godowych III kontrola: obserwowano 6 os.	–		XX
	Osobniki młodociane	<i>Liczba (maksymalna wartość z kilku kontroli), ew. sama obecność sq/nie ma; w komentarzu podać wyniki wszystkich kontroli</i> Nie obserwowano			
	Larwy	<i>Sq/nie ma</i> Sq			
	Jaja	<i>Liczba kłębów skrzeku podczas jednej kontroli, gdy brak już osobników godujących lub sama obecność: sq/nie ma</i> Kilka sznurów	–		

Siedlisko	Region geograficzny	Wartość: A, B lub C A	1	FV
	Udział szuwaru w linii brzegowej	Szacunkowy udział linii brzegowej zbiornika zajmowany przez szuwały Kilka kęp	0,5	
	Udział płycizn	% 50%	0,5	
	Zanieczyszczenie wody	Składowa opisowa Woda wizualnie nie zanieczyszczona chemicznie	1	
	Liczba zbiorników w promieniu ≤500 m	Liczba 3	0,5	
	Bezpośrednie otoczenie zbiornika	% Drzewa i krzewy, wysoka roślinność zielna 75%	1	
	Środowisko w otoczeniu zbiornika	% Las mieszany, las iglasty, pole uprawne	1	
Perspektywy zachowania		Krótką prognoza stanu populacji i siedliska gatunku na stanowisku w perspektywie 10-15 lat w nawiązaniu do ich aktualnego stanu i obserwowanych trendów zmian, z uwzględnieniem wszelkich działań i planów, których skutki mogą wpłynąć na gatunek i jego siedlisko Oprócz zagrożenia spływem zanieczyszczeń i eutrofizacją zbiornika, brak znaczących zagrożeń, które mogłyby mieć istotny wpływ na ropuchę paskówkę. Zbiornik jest zbyt mały, aby mógł być intensywnie wykorzystywany przez wędkarzy. Perspektywy zachowania ocenia się jako dobre.	FV	
Ocena ogólna			FV	

Lista najważniejszych aktualnych i przewidywanych oddziaływań (zagrożeń) na gatunek i jego siedlisko na badanym stanowisku (w tym aktualny sposób użytkowania, planowane inwestycje, planowane zmiany w zarządzaniu i użytkowaniu); kodowanie oddziaływań/zagrożeń zgodne z Załącznikiem E do Standardowego Formularza Danych dla obszarów Natura 2000; wpływ oddziaływania: „+” – pozytywny, „-” – negatywny, „0” – neutralny; intensywność oddziaływania: A – silna, B – umiarkowana, C – słaba.

Aktualne oddziaływania				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
110	Stosowanie pestycydów	B	–	Spływ zanieczyszczeń może negatywnie wpłynąć na jakość wody w zbiorniku.
120	Nawożenie / nawozy sztuczne/	B	–	Eutrofizacja

Zagrożenia (przyszłe, przewidywane oddziaływania)				
Kod	Nazwa	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
110	Stosowanie pestycydów	B	–	Dalszy spływ zanieczyszczeń może negatywnie wpłynąć na jakość wody w zbiorniku.
120	Nawożenie /nawozy sztuczne/	B	–	Postępowanie eutrofizacji zbiornika

Inne informacje	
Inne wartości przyrodnicze	Inne obserwowane podczas prac monitoringowych gatunki zwierząt i roślin z załączników Dyrektyw Siedliskowej i Ptasiej; gatunki zagrożone i rzadkie (Czerwona księga), gatunki chronione (podać liczebność w skali: liczny, średnio liczny, rzadki) jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> , średnio liczna traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i> , średnio liczna
Gatunki obce i inwazyjne	Obserwowane gatunki obce i inwazyjne (podać liczebność w skali: nieliczny, średnio liczny, bardzo liczny) Brak
Inne uwagi	Wszelkie informacje pomocne przy interpretacji wyników, np. anomalie pogodowe, także uwagi co do metodyki Brak
Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna	Załączniki do bazy danych (w wersji elektronicznej): Minimum 2 zdjęcia na stanowisko (gatunek, siedlisko). Mapa zbiornika w stosownej skali; szkic zbiornika i jego otoczenia.

5. Ochrona gatunku

Podobnie jak wszystkie inne płazy w Polsce, ropucha paskówka podlega ścisłej ochronie gatunkowej, przy czym jest gatunkiem wymagającym ochrony czynnej. Ropucha paskówka nie wydaje się być obecnie zagrożona w skali kraju. Lokalnie, szczególnie na obszarach intensywnie użytkowanych (wielkoobszarowe i skonsolidowane pola uprawne, monokultury leśne) staje się wyraźnie rzadka lub zanika. Gatunek chroniony jest biernie – ustawowo – podlega ochronie całkowitej.

6. Literatura

- Juszczyk W. 1987. Płazy i gady krajowe. PWN, Warszawa.
- Profus P. 2003. Ropucha paskówka *Bufo calamita* Laurenti, 1768. W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.). Atlas płazów i gadów Polski. Status - Rozmieszczenie - Ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa - Kraków, s. 54-56
- Świerad J. 2003. Płazy i gady Tatr, Podhala, Doliny Dunajca oraz ich ochrona. Wyd. Nauk. AP, Kraków.

Opracowali: **Maria Ogielska** i **Krzysztof Klimaszewski**